

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تحقیقی

کوتاه پیرامون

اسرار اللہ علیہ السلام

مہدی آقا بابایی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحقیقی کوتاه پیرامون حی علی خیر العمل

نویسنده:

مهدی آقابائی

ناشر چاپی:

الزائر الروضه المقدسه

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵ فهرست
۶ تحقیقی کوتاه پیرامون حی علی خیر العمل
۶ مشخصات کتاب
۶ اشاره
۶ [اذان و اقامه جبرئیل در معراج حضرت رسول صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ]
۶ [شهادت عبدالله فرزند عمر]
۷ [اختلافی بین مذاهب اهل سنت بر سر این موضوع]
۷ بدعت عمر بن خطاب
۷ روش ائمه معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَام
۸ دستور حسین بن علی شهید فخ
۸ [بدعت]
۱۰ علت واقعی حذف حَيَّ عَلِيَّ خَيْرِ الْعَمَلِ
۱۲ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

تحقیقی کوتاه پیرامون می علی خیر العمل

مشخصات کتاب

نویسنده: مهدی آقابابایی

ناشر: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

تحقیقی کوتاه پیرامون می علی خیر العمل

اشاره

آیا حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ جزء اذان و اقامه است؟

همه‌ی علمای شیعه اجماع و اتفاق نظر دارند که جمله‌ی حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ از فصول اذان و اقامه است و بدون ذکر آن، اذان و اقامه تحقق نیافته و باطل می‌شود.

(جوامع الفقهیه، انتصار سید مرتضی ص ۱۴۲ - ۱۴۳)

و در روایاتی که فصول اذان و اقامه را بیان می‌کند جمله‌ی فوق نیز در ردیف جملات دیگر به چشم می‌خورد.

و در زمان رسول اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ نیز جمله‌ی مذکور در اذان و اقامه گفته می‌شد.

در حدیث صحیح زراره و فضیل بن یسار از امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام آمده است:

[اذان و اقامه جبرئیل در معراج حضرت رسول صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ]

◀ وقتی که پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ در معراج به بیت المعمور رسید وقت نماز شد، جبرئیل اذان و اقامه گفت، رسول خدا به نماز ایستاد و فرشتگان و پیامبران پشت سر او صف کشیدند و نماز خواندند.

زراره و فضیل پرسیدند:

اذان جبرئیل چگونه بود؟ امام عَلَيْهِ السَّلَام همه‌ی جملات اذان را گفت و در پایان افزود:

«اقامه نیز مثل اذان است جز این که در آن میان حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ و الله اکبر دو بار و قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ گفته می‌شود. رسول خدا به

بلال دستور داد که همین اذان را بگوید و چندی که آن حضرت زنده بود، بلال همین اذان را می‌گفت.

◀ فَأَمَرَ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بِاللَّيْلِ، فَلَمْ يَزَلْ يُؤَدِّنُ بِهَا حَتَّى قَبِضَ اللَّهُ - رَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ.

(وسائل الشیعه ج ۵ ص ۴۱۶، ابواب الاذان و الاقامه، باب ۱۹ ح ۸)

[شهادت عبدالله فرزند عمر]

عبدالله فرزند عمر گفته است که در خدمت پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بودم دیدم که ابومحذوره در اذان حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ را نیز می‌گفت.

(روضه المتقین فی شرح من لا یحضر الفقیه ج ۲ ص ۲۳۸)

پس معلوم می‌شود که در زمان پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بلال و ابومحذوره، جمله‌ی حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ را در اذان

می‌گفتند و آن حکم در زمان پیامبر تا آخر عمر آن حضرت باقی بود و منسوخ نشده است؛ ولی پس از شهادت آن حضرت به بهانه

این که: «بهترین عمل دانستن نماز و ترغیب و تشویق مردم به آن موجب می‌شود که مردم از جهاد دست بردارند و تنها به نماز روی بیاورند. این جمله‌ی شریف را از اذان و اقامه حذف کردند.

اکنون هیچ یک از پیروان مذاهب چهارگانه جمله‌ی حَيَّ عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ را در اذان و اقامه نمی‌گویند و در کتابهای فقهی‌شان نیز آن را جزو کلمات اذان و اقامه قرار نداده‌اند.

(ر. ک به موسوعه الفقه الاسلامی ج ۴ ص ۱۹۰ - ۱۹۲)

ولی بعضی از آنان در اذان صبح به جای این جمله می‌گویند:

«الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ» نماز بهتر از خواب است.

[اختلافی بین مذاهب اهل سنت بر سر این موضوع]

البته این مسأله در بین آنها اختلافیست و مورد اتفاق همه‌ی مذاهب اهل سنت نیست، چنان که ابن رشد اندلسی یکی از علمای بزرگ اهل سنت در کتاب بدایه المجتهد می‌نویسد:

«اهل سنت در این مسأله اختلاف دارند که مؤذن در اذان صبح جمله‌ی الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ را بگوید یا نگوید؟ اکثر علمای اهل سنت فتوا داده‌اند که باید بگوید؛ ولی عده‌ای از آنان گفته‌اند:

نگوید، زیرا جزء اذان نیست شافعی نیز همین قول را پذیرفته است و علت اختلاف آنها اینست که آیا در زمان عمر جزء اذان قرار گرفته است؟

(اذان شعار اسلام ص ۳۲، علم حدیث ص ۱۹۵ به نقل از بدایه المجتهد و نهایه ال مقصد ج ۱ ص ۱۰)

بدعت عمر بن خطاب

مالک بن انس (پیشوای مذهب مالکی) در تالموطاً می‌نویسد:

«در زمان خلافت عمر، روزی مؤذن بن خانه‌ی عمر رفت تا او را جهت نماز خبردار کند، دید عمر خوابیده است، مؤذن جهت بیدار شدن وی گفت:

الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ، وقتی عمر این سخن را شنید از آن خوشش آمد و دستور داد آن جمله را در اذان صبح قرار دهد او نیز چنین کرد و بعد از آن در همه جا جزء اذان صبح قرار گرفت.

(الموطأ ج ۱ ص ۷۲ باب ما جاء فی النداء للصلاه. النص و الاجتهاد ص ۲۱۹، علم حدیث ص ۱۹۴۳، تفسیر قرطبی (الجامع لاحکام القرآن ج ۶ ص ۲۲۸)

روشی ائمه معصومین عَلَیْهِمُ السَّلَام

پیشوایان معصوم جهان تشیع عَلَیْهِمُ السَّلَام قولاً و عملاً بر جزء اذان و اقامه بودن جمله‌ی حلی علی خیر العمل تاکید داشتند و جمله‌ی «الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ» را چیزی زاید و بدعت می‌دانستند و در همه‌ی احادیث و مربوط به جملات اذان و اقامه جمله‌ی حَيَّ عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ نیز وجود دارد و از جمله‌ی الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ هیچ اثری به چشم نمی‌خورد.

(وسائل الشیعه ج ۵ ص ۴۱۳ ابواب الاذان و الاقامه باب ۱۹)

پیروان اهل بیت عَلَیْهِمُ السَّلَام نیز به تبعیت از پیشوایان خود جمله‌ی الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ را ترک کرده و جمله‌ی حَيَّ عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ را در اذان و اقامه می‌گفتند و اکنون نیز می‌گویند.

دستور حسین بن علی شهید فح

گروهی از سادات مدینه که در زمان هادی عباسی به رهبری حسین بن علی (از نوادگان امام حسن مجتبی علیه السلام) قیام کردند، وقتی مدینه را از چنگ عباسیان آزاد کردند، حسین بن علی دستور داد «حَى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ» را در اذان بگویند. (علم حدیث ص ۴۱۵)

عاقبت کار آنها این گونه شد که در موسم حج با جمعیتی حدود ۳۰۰ نفر عازم مکه شدند، نزدیک مکه در محلی به نام فح با سپاه مسلح طرفدار خلیفه، هنگام نماز صبح در گیر شدند، حسین بن علی با جمعی از یارانش به شهادت رسیدند سرهایشان را همراه بقیه که اسیر شده بودند نزد خلیفه بردند و اجساد این شهیدان به مدت سه روز روی زمین ماندند و پس از سه روز در همان مکان دفن شدند.

شهادت مظلومانه‌ی آن تعداد از سادات حسنی بسیار دلخراش و جانسوز بود تا آنجا که امام جواد علیه السلام فرموده است:
 ◀ پس از حادثه کربلا برای ما اهل بیت علیه‌السلام هیچ قتلگاهی بزرگتر از فح دیده نشده است.

(نشریه‌ی زائر که هر سال در موسم حج از طرف جمهوری اسلامی ایران در مدینه و مکه منتشر می‌شود. ش ۱۵ مورخه ۲۴ / ۱ / ۷۶ مطابق با ۶ ذی الحجه ۱۴۱۷)

اکنون در اثر توسعه‌ی شهر مکه، قبور شهدای فح داخل شهر مکه، خیابان تنعیم نزدیک ابراج الشهداء و پشت مسجد الشهداء قرار گرفته است و اخیراً از طرف دولت سعودی دور آن مکان را به عنوان مقبره‌ی عبدالله بن عمر دیوار کشی کرده و تابلویی بر آن نصب کرده‌اند که در آن، این جمله به چشم می‌خورد: «مقبره عبدالله بن عمر / رقم ۴۲».

... ..

[بدعت]

بدعت عبارت از حکمیست که در اسلام نبوده و شارع آن را تشریح نکرده باشد.

(عمده القاری فی شرح صحیح بخاری ج ۵ ص ۳۵۶)

مانند تحریم متعین (در مسند احمد حنبل ج ۳ ص ۳۵۳ از جابر روایت شده است که در زمان رسول خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ از دو متعه‌ی حج و نساء بهره گرفتیم که عمر ما را از آن نهی کرد.

در کنز العمال مطبوع در حاشیه‌ی مسند احمد ج ۶ ص ۴۰۴ نیز همانند آن ذکر شده است و احداث تثویب یعنی گفتن الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ در اذان صبح (نیل الاوطار ج ۲ ص ۳۳) و برداشتن حَى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ از آن با این که در زمان رسول خدا و حتی در زمان ابوبکر معمول بود که با حکم عمر آن را برداشتند ولی زید بن ارقم و پسر خود عمر و ابو امامه و سهل بن حنیف و امام سجاد علیه السلام به حکم مزبور بی‌اعتنایی نشان دادند و در اذان اول بعد از حَى عَلَى الْفَلَاحِ آن را می‌گفتند و به آن تظاهر می‌کردند.

(المحلی ابن حزم ج ۳ ص ۱۶۰، سنن بیهقی ج ۱ ص ۴۲۵، نیل الاوطار ج ۲ ص ۳۳، رهبر آزادگان ص ۳۷۱)

◀ برهان الدین حلبی نقل می‌کند که امام زین العابدین علیه السلام و ابن عمر هر دو حَى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ را در اذان خود می‌گفتند. رافضی‌ها نیز در زمان حکومت آل بویه تا سنه‌ی ۴۴۸ آن را ترک نمی‌کردند؛ از سنه‌ی مزبور که حکومت به دست سلجوقیان افتاد آنان را ملزم به ترک آن نمودند.

(سیره حلبیه ج ۲ ص ۱۰۵)

ولی اهل کرخ بغداد علی‌رغم فشارهایی که حکومت بر ایشان وارد می‌کرد به هیچ وجه تسلیم آن نشدند و برای زنده نگاه داشتن

این شعار الهی با آغوش باز به استقبال مرگ می‌رفتند و از هر نوع حرق و نهب و غارتی که حکومت به جرم شیعه بودن در موردشان اعمال می‌کرد تنگیشان می‌نمود، کوچکترین وحشتی به خود راه نمی‌دادند و بی آنکه بترسند علناً بر در خانه‌ها و دیوار کوچه‌ها شعار می‌نوشتند که: «عَلِيٌّ خَيْرُ الْبَشَرِ» و هیچ برایشان مهم نبود که حکومت و یا فرقه‌ی مقابل از این گونه شعارها ناخرسند می‌شوند، چنانکه از نقل این حدیث به سختی ناخرسند بودند «محمد و عَلِيٌّ خَيْرُ الْبَشَرِ فَمَنْ رَضِيَ فَقَدْ شَكَرَ وَمَنْ أَبَى فَقَدْ كَفَرَ» (محمد و علی بهترین انسانها هستند، هر کس بیسندد قدردانی کرده و هر کس نپسندد کفر ورزیده است) و چندان در این راستا مقاومت کردند و پردلی و بیباکی از خود نشان دادند که فتنه‌ی غارت و ناراضی‌ها به راهها کشانده شد (المنتظم ابن جوزی ج ۸ ص ۱۴۹، حوادث سنه‌ی ۴۴۳)

و تمام این فداکاریها و از خود گذشتگی‌ها به این دلیل بود که نام امیرالمؤمنین عَلِيهِ السَّلَام صاحب خلافت الهی زنده بماند. ◀ در مسجد جامع براتنا (براتا قریه‌ای در بغداد بوده است که بسیاری از عالمان و محدثان از آنجا برخاسته‌اند -) که ابن کثیر حنبلی آن را کانون رافضی‌ها نامیده است - خطبه‌ی جمعه را به نام علی عَلِيهِ السَّلَام می‌خواندند و همانطور که خداوند او را توصیف کرده است با اوصاف «زنده کننده‌ی مردگان»، «سخن گوینده با جمجمه»، «تکلم کننده با اصحاب کهف» او را معرفی می‌کردند.

در اذان خود با صدای بلند «حی علی خیر العمل» می‌گفتند که حکومت و فرقه‌های مخالف نمی‌توانستند آن را هضم کنند. بر خلیفه‌ی قادر عباسی یورش بردند و وی به عنوان برخوردار با ایشان ابن تمام را به عنوان امام جمعه‌ی جامع براتنا تعیین و اعزام کرد. چون ابن تمام طبق دستور در خطبه‌های جمعه از مدح علی عَلِيهِ السَّلَام خود داری ورزید، گروهی از رجال شیعه ناراحت شدند و با آجر به او حمله کردند و درگیری سختی به وجود آمد. در این درگیری بینی امام جمعه‌ی درباری شکست و سر و صورتش زخمی و خونی شد و به ناچار سرش را پایین انداخت و به خانه‌ی خود رفت! مردم نیز به دنبالش راه افتادند و به خانه‌اش یورش بردند و آن را تاراج کردند.

(مرآت الجنان یافعی ج ۳ ص ۳۵، حوادث سنه‌ی ۴۲۰، رهبر آزادگان ص ۳۷۳)

این حادثه در زمانی اتفاق افتاد که شیخ بزرگوار ابوالعباس احمد بن عقده که از اعظم و بزرگان شیعه بود در همین مسجد می‌نشست و در فضائل اهل بیت عَلِيهِمُ السَّلَام حدیث می‌خواند. وی ششصد هزار حدیث از حفظ داشت که سیصد هزار آن در فضائل اهل بیت پیغمبر و امامان معصوم عَلِيهِمُ السَّلَام بود که در کتب ترجمه‌ی صحابه روایاتش را نقل کرده‌اند. (تاریخ خطیب بغداد ج ۵ صص ۱۴ تا ۲۳، بدایه ابن کثیر ج ۱۱ ص ۳۳۲)

◀ تظاهرات ضد دولتی شیعیان از دید اکابر طایفه و اعلام دین مانند شیخ مفید و سید مرتضی و شیخ طوسی پنهان نبود و با این که این بزرگواران صاحب نفوذ و قدرت بودند در عین حال منازل آنان از نهب و غارت ایادی دولتی در امان نماند. دستور داده شد که کتابهایشان را به آتش کشند و اثاثشان را به یغما برند، اما باز هم تسلیم نشدند و دست از هدف خود برنداشتند تا این که حکومتیان سید مرتضی رحمه الله علیه را به دارالخلافت کشانند.

(المنتظم ابن جوزی ج ۸ ص ۲۵، حوادث سنه‌ی ۴۱۷)

و رییس بزرگ شیعه، شیخ مفید را به بیرون از بغداد تبعید کردند - که پس از مدتی با شفاعت علی بن مزید حلی به بغداد برگشت.

(ذهبی در کتاب مختصر تاریخ دول اسلامی ج ۱ ص ۱۸۶ و ابن اثیر در کتاب الکامل ج ۹ ص ۷۲، د حوادث سنه‌ی ۳۹۸ تبعید شیخ و شفاعت ابن مزید حلی را ذکر کرده‌اند).

و شیخ طوسی رضوان الله علیه هم پس از آنکه کتابهایشان را طعمه‌ی آتش ساختند و اثاث و اموال خانه‌اش را تاراج کردند به

نجف اشرف رفت و در آنجا سکنی گزید.

◀ ابن کثیر در کتاب بدایه ج ۱۲ ص ۶۹ گفته است که خانه‌ی ابوجعفر طوسی به غارت رفت و در ص ۷۱ نوشته است: بر خانه‌اش یورش بردند، کتابها و دفاتر و تمام نوشتجاتش را که برای گمراهی و بدعتگذاری خود از آنها سود می‌برد و ملت را به آن دعوت می‌کرد، به لطف خدا به آتش کشیدند و در ص ۹۷ نوشته:

وی در سال ۴۶۰ در مشهد علی درگذشت و از آن پس در کرخ، خانه و کتابهایش را به آتش کشیدند، در نجف بود تا این که وفات کرد و در همان جا به خاک سپرده شد.

با این که احادیث تقیه از دید این بزرگان به دور نمانده بود و همه می‌دانستند، در عین حال برایشان یقین حاصل شده بود که اگر معاندان را به حال خود می‌گذاشتند و با آنها مبارزه نمی‌کردند آنها بنیاد تشیعه را بر می‌انداختند و عقائد شیعه را متزلزل و آشفته می‌کردند، زحمات امامان را که در تثبیت دین متحمل شده بودند بر باد می‌دادند و راه‌های ضلال و گمراهی را به روی توده‌های مردم باز می‌کردند؛ از این رو مصلحت دیدند که دعوت ره حق را علنی کنند تا در روز قیامت بر احدی عذری باقی نماند.

همین مسأله بود که حجر بن عدی، عمر بن حمق خزاعی، میثم تمار، کمیل بن زیاد، فرزدق، کمیت بن زید اسدی، دعبل خزاعی و امثال آنها از رجال بزرگ شیعه را وادار کرد تا تقیه را بشکنند و در برابر ستمها و نابرابریهای دستگاه‌های حکومت قیام کنند و گر نه موضوع تقیه همان طور که مورد احترام اهل کرخ بود از نظر این بزرگان اهمیت داشت این بود که عمل به تقیه در آن زمان به معنای اماته و به مسلخ کشاندن اساس اسلام بود، بنا بر این ما نمی‌گوییم اخبار تقیه کنار گذاشته شود، بلکه می‌گوییم باید زمان و مکان خاص خود را پیدا کند.

(رهبر آزادگان ص ۳۷۳ - ۳۷۴)

علت واقعی حذف حئی علی خیر العمل

با سند حسن روایت شده که محمد بن ابی عمیر می‌گوید:

از امام کاظم علیه السلام سؤال کردم چرا حئی علی خیر العمل را از اذان حذف کردند؟

امام فرمود:

علت ظاهری را می‌خواهی یا علت باطنی را؟

عرض کردم هر دو را می‌خواهم.

فرمود:

أَمَّا الْعِلَّةُ الظَّاهِرَةُ فَلَيْتَا يَدْعَ النَّاسُ الْجِهَادَ اتِّكَالًا عَلَى الصَّلَاةِ وَ أَمَّا الْبَاطِنَةُ فَإِنَّ خَيْرَ الْعَمَلِ الْوَلَايَةَ فَأَرَادَ مَنْ أَمَرَ بِتَرْكِ حَيِّ عَلِيِّ خَيْرِ الْعَمَلِ مِنَ الْأَذَانِ أَلَّا يَقَعَ حَتًّا [حَتْ عَلَيَّهَا وَ دُعَاءً إِلَيْهَا].

اما علتی که در ظاهر بهانه کردند این بود که مردم در اثر اعتماد به نماز، جهاد را ترک نکنند و اما علت باطنی آن این بود که منظور از خیر العمل ولایت (علی و اولاد معصوم وی عَلَيْهِمُ السَّلَام) است و آن کس که دستور داد حئی علی خیر العمل را از اذان برداشته شود منظورش این بود که هیچ گونه دعوت و تشویقی به سوی ولایت انجام نگیرد.

(وسایل الشیعه ج ۵ ص ۴۲۰)

◀ محمد بن مروان گوید:

امام باقر علیه السلام فرمود:

آیا می‌دانی تفسیر حَى عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ چیست؟

عرض کردم:

خیر.

فرمود:

تو را دعوت می‌کند به نیکی، آیا می‌دانی نیکی کردن به چه کسی؟

گفتم:

نه.

فرمود:

تو را می‌خواند به نیکی کردن به حضرت فاطمه سلام الله علیها و فرزندانش عَلَیْهِمُ السَّلَام.

(معانی الاخبار ج ۱ ص ۹۴)

◀ در شماری از گزارشهای تاریخی (دلائل الصدق ج ۳ ص ۹۹، الايضاح ص ۲۰۲ - ۲۰۴) این گونه آمده است که در عصر پیامبر و دوران حکومت ابوبکر و آغاز خلافت عمر «حَى عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ» جزء اذان و اقامه بوده است؛ ولی عمر با این استدلال که این جمله، موجب اهمیت دادن بیش از اندازه مسلمانان به نماز و سستی کردن آنان نسبت به جهاد می‌شود آن را از اذان و اقامه حذف کرد.

بدیهیست که این استدلال صحیح نیست، زیرا علاوه بر آن که اجتهاد در برابر نص پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ صحیح نیست، اگر اعتقاد به این که نماز، بهترین کار است، موجب سستی در جهاد می‌شد، شارع حکیم آن را جزء اذان و اقامه قرار نمی‌داد، ضمن آنکه تجربه‌ی عصر نبوی نیز این استدلال را نقص می‌کند.

جالب توجه است که طبق برخی از روایات روزی پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ درباره‌ی ارزش یاد خدا و نقش آن در تکامل انسان و پیشگیری از انواع نابسامانی‌های دنیوی و اخروی فرمود:

«هیچ عملی در نزد خدای متعال محبوبتر از یاد خدا نیست و بنده را از هر بدی در دنیا و آخرت نجات می‌بخشد.

یکی از اصحاب ایشان (شاید شخص عمر) که این سخن بر او گران آمد، گفت:

آیا جنگیدن در راه خدا، بهترین کار نیست؟

پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ در پاسخ فرمود:

اگر [به خاطر] یاد خدا نبود، به جنگ دستور داده نمی‌شد.

(کنز العمال ج ۲ ص ۲۴۳ ح ۳۹۳۱)

این حدیث به روشنی نشان می‌دهد که در عصر پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ نیز، خیر العمل بودن نماز، برای برخی از صحابه مورد اشکال بوده است.

نماز از آن جهت، بهترین کارهاست که کاملترین مصداق یاد خداست، چنانچه در قرآن تصریح شده است:

«وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي وَ نَمَاز رَا بَرَاى مَن بَه پَا دَار». (طه / ۱۴)

پیامبر گرامی اسلام صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ در پاسخ به این ایراد، تاکید می‌فرماید که «یاد خدا» از «جهاد» ارزشمندتر است، زیرا فلسفه‌ی جهاد، یاد خدا و پیوند با اوست آری! این پیوند است که از انواع فسادهای فردی و اجتماعی، پیشگیری می‌نماید، چنان که خداوند متعال می‌فرماید:

«إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ»

(عنکبوت / ۴۵)

همانا نماز از زشت کاری و ناپسندی باز می‌دارد و هر آینه، ذکر خدا بزرگتر است.

نیز همین پیوند است که سعادت و کامیابی دنیا و آخرت را به همراه دارد.

«مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»

(نساء / ۱۳۴)

هر کس پاداش دنیا را می‌خواهد [بداند که] پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

خوانندگان با بصیرت خود می‌توانند از مطالب گذشته استنباط کنند که جمله‌ی حی علی خیر العمل از اول اذان تشریح شده، جزء اذان و اقامه بوده و این حکم تا پایان عمر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نیز ادامه داشته و اکنون نیز ادامه دارد و هیچ دلیلی بر نسخ این حکم وجود ندارد.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه
 ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...
 د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
 و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)
 ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
 ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید / حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱
 به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رهایی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی

همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

